

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **21/05/2026**

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

Marketlerde Son Tüketim Tarihi (STT) ve Tavsiye Edilen Tüketim Tarihi (TETT) geçmiş ürünlerin satış esaslarına yönelik Bakanlığınız tarafından 81 il müdürlüğüne bir uygulama talimatı gönderildiği bilinmektedir. Kamuoyunda gıda israfını önleme amacıyla atıldığı belirtilen bu adım, halk sağlığı, denetim zafiyeti ve tüketicinin yanıltılması riskleri açısından ciddi endişelere yol açmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- TETT'si geçmiş kuru gıdalar özel reyonlara alınmadan önce, zamanla oluşabilecek bakteri, küflenme veya böceklenme gibi halk sağlığını tehdit eden unsurlar, laboratuvarlarda analiz edilecek midir?
- 2- Kalite ve tazeliğini yitiren TETT'si geçmiş ürünlerin, dar gelirli vatandaşlar tarafından mecburiyetten tüketilmesini engellemek adına, fiyatlarında yasal bir alt limit veya zorunlu indirim oranı belirlenmiş midir?
- 3- Fiyat indirimlerinin marketlerin keyfi inisiyatifine bırakılması durumunda, son kullanma tarihi yaklaşan gıdaların normal gıda fiyatına yakın satılarak fırsatçılığa dönüşmesini engelleyecek bir fiyatlandırma planlanmakta mıdır?
- 4- 81 ildeki binlerce marketin TETT'si geçmiş ürünleri özel reyonlarda satma kuralına uyup uymadığını kontrol etmek için Bakanlığınızın mevcut denetçi sayısı yeterli midir? STT'li riskli ürünlerin bu reyonlara sızması nasıl engellenecektir?
- 5- TETT'si geçmiş ürünleri özel reyon yerine normal raflarda satmaya devam eden veya STT'si geçmiş riskli ürünleri bu reyonlara dahil eden işletmelere uygulanacak idari ve cezai yaptırımlar nelerdir?
- 6- Hayvansal ve çabuk bozulan, tarihi geçtiğinde koku veya görüntü vermeden ölümcül bakteriler üreten gıda türlerine (et, süt, tavuk, balık vb.) yönelik "Son Tüketim Tarihi (STT)" denetimleri market bazında ne sıklıkla yapılmaktadır? Son bir yılda STT'si geçmiş riskli gıda satışı sebebiyle kaç işletmeye işlem yapılmıştır?
- 7- STT (sağlık riski) ve TETT (kalite kriteri) halk ve esnaf tarafından karıştırılmasını önlemek, tarihlerin suistimal edilmesini engellemek adına Bakanlığınızca bir kamu spotu veya bilgilendirme kampanyası yapılacak mıdır?
- 8- Kalite ve tazelik vasfını yitirmiş, tarihi geçmiş bu ürünlerin ekonomik zorluk yaşayan, dar gelirli vatandaşlara bir seçenekmiş gibi sunulması sosyal devlet ilkesine ve insan onuruna reva mıdır?
- 9- Maddi imkansızlıkların bir gıda güvenliği riskine dönüşmesini önleyecek ne gibi tedbirler alınacaktır?